

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 24P/25/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2315201434
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Singerová
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2015:2315201434.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta v konaní pred sudkyňou JUDr. Zuzanou Singerovou v právnej veci starostlivosti o maloleté deti : O. Y., narodený 8. 6. XXXX a W. Y., narodený 4. 1. XXXX, obaja bytom u otca, obaja v konaní zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, deti rodičov - matka : W. Y., narodená XX. 9. XXXX, bytom X. č. XXX/X, O., v konaní zastúpená : advokátka JUDr. Simona Štanglovičová, so sídlom Šaľa, Jarmočná 2264/3, a otec : O. Y., narodený XX. 2. XXXX, bytom G., N. 14, v konaní zastúpený : Advokátska kancelária - Mgr. Šiagyová, s.r.o., so sídlom Šaľa, Jánošíkova 2, o úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas do rozvodu manželstva, takto

r o z h o d o l :

Maloleté deti sa zverujú do osobnej starostlivosti otca.

Maloleté deti budú zastupovať a spravovať ich majetok otec s matkou.

Matka je povinná platiť na výživu maloletého O. výživné vo výške 60 eur mesačne a na výživu maloletého W. výživné vo výške 50 eur mesačne, u oboch detí od 27.1.2015 vždy do 15 dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám otca.

Nedoplatok na výživnom za obdobie od 27.1.2015 do 23.3.2015 na maloletého O. vo výške 129,68 eur a na maloletého W. vo výške 108,06 eur sa povoľuje matke zaplatiť v splátkach vo výške 25 eur mesačne na každé dieťa spolu s bežným výživným až do zaplatenia pod hrozbou straty výhody zo splátok.

Matka je oprávnená stýkať sa s maloletými deťmi každú nepárnu nedeľu v roku v čase od 10.00 do 14.00 hod. za prítomnosti otca. Otec je povinný maloleté deti na styk riadne pripraviť a styk matke umožniť v mieste jej bydliska.

Otec je povinný informovať matku o maloletých deťoch o ich zdravotnom stave, školských a mimoškolských aktivitách písomne raz za dva týždne počas styku.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Matka sa návrhom zo dňa 26.1.2015 domáhala úpravy styku s maloletými deťmi, ktorý nebol upravený v predbežnom opatrení, ktorým boli maloleté deti dočasne zverené do starostlivosti otca s odôvodnením,

že jej otec v styku bráni, pričom navrhla styk upraviť v rozsahu každého nepárneho víkendu od soboty od 10.00 hod. do nedele do 18.00 hod. s tým, že otec jej maloleté deti odovzdá v mieste jej bydliska, kde si ich po ukončení styku vyzdvihne.

Z obsahu pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 16 P 288/2014 súd zistil, že predbežným opatrením č.k. 16 P 288/2014-8 zo dňa 26.11.2014 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Trnave č.k. 25 CoP 5/2015 - 19 zo dňa 4.2.2015 súd nariadil matke odovzdať maloleté deti do osobnej starostlivosti otca a preto uznesením č.k. 24 P 25/2015-6 zo dňa 2.3.2015 začal konanie aj o zverenie maloletých detí a určenie výživného na čas do rozvodu manželstva rodičov, ktorý na tunajšom súde prebieha pod sp. zn. 24 P 183/2014.

Matka na pojednávaní na svojom návrhu trvala s odôvodnením, že maloleté deti sa s ňou chcú stýkať a v časti zverenia a výživného zotrvala na svojom vyjadrení v konaní o rozvod manželstva, pričom navrhla otcovi uložiť aj informačnú povinnosť a povoliť zaplatiť jej nedoplatok v splátkach po 25 eur mesačne na každé dieťa.

Otec v písomnom vyjadrení a na pojednávaní zotrval na svojom vyjadrení vo veci rozvodu, s navrhnutou úpravou styku nesúhlasil s odôvodnením negatívnym správaním matky a voči uloženiu informačnej povinnosti nemal výhrady.

Kolízny opatrovník navrhol upraviť práv a povinnosti k maloletým deťom rovnako, ako vo veci rozvodu manželstva rodičov.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s výsluchom účastníkov konania, s dokladmi predloženými otcom a s obsahom pripojených spisov tunajšieho súdu sp. zn. 16P/288/2014 a sp. zn. 24P/25/2015 z nich z výsluchom maloletých detí a svedkyne, s rodnými listami, so sobášnym listom, s lustráciou v Sociálnej poisťovni, s oznámeniami a správami ORPZ, s lekárskymi správami, so správami o prešetrení pomerov, s prepisom komunikácie medzi odporkyňou a svedkyňou a dospel k tomuto skutkovému a právnomu záveru :

Maloleté deti pochádzajú z manželstva rodičov, ktorí spolu nežijú od leta 2014, pričom vo veci rozvodu ich manželstva sa na tunajšom súde vedie pod sp. zn. 24 P 183/2014 konanie, ktoré nebolo doposiaľ právoplatne skončené. Maloletý O., ktorý má 10 rokov a maloletý W., ktorý má 6 rokov zostali po rozpade spoluzitia rodičov v osobnej starostlivosti matky, s otcom sa pravidelne stýkali a ten si svoju vyživovaciu povinnosť voči nim riadne plnil. V tom čase navštevovali základnú školu v Šali, učili sa dobre, do školy a zo školy a maloletého O. aj na krúžky sprevádzala matka alebo babka. Obe maloleté deti sú zdravé, maloletý O. prekonal v minulosti onkologické ochorenie. Maloletý O. navštevuje jazykový krúžok a mimoškolský krúžok, ktoré sú spolplatnené. Maloletý W., nemá žiadne zvýšené výdavky. Obe maloleté deti sú poistené, stravujú sa v škole, kde platia 44 eur mesačne a navštevujú družinu, kde platia 14 eur za dva mesiace. Maloletý O. bol v škole v prírode kde platil 120 eur.

Matka maloletých detí je liečená u psychiatra pre nervozitu, náladovosť, podráždenosť a labilitu, pričom jeho ambulanciu navštívila v dňoch 18.12.2009, 5.1.2010 a 27.2.2012 a od rozpadu spoluzitia v máji 2014 pravidelnejšie. Od 28.7. do 21.8.2014 bola hospitalizovaná v psychiatrickej nemocnici. Matka nebola dôsledná pri užívaní psychofarmakologických liekov s odôvodnením, že jej nepomáhali, tlmili ju a nepovažovala ich za potrebné. Podľa ošetrojúceho lekára jej správanie sa nepriaznivo prenáša do kvality partnerského života a rodinnej atmosféry a vážne poškodzuje zdravý vývoj maloletých detí. Matke bolo dňa 6.10.2014 vznesené obvinenie pre prečin nebezpečného prenasledovania, kde je poškodenou sestra otca a kde prebieha toho času skúmanie duševného stavu matky a je podozrivá aj zo spáchania priestupku proti občianskemu spolunažívaniu, ku ktorému malo dôjsť 26.10.2014 v čase okolo 6.00 hod. medzi matkou a sestrou otca a ďalšou osobou. Po kontaktovaní políciou bolo dňa 2.11.2014 rodine poskytnuté sociálne poradenstvo priamo v mieste ich bydliska. Tunajší súd predbežným opatrením č.k. 16 P 288/2014-8 zo dňa 26.11.2014 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Trnave č.k. 25

CoP 5/2015 - 19 zo dňa 4.2.2015 nariadil matke odovzdať maloleté deti do starostlivosti otca. Matka ošetrojúceho psychiatra vyhľadala po prepustení z hospitalizácie až v súvislosti s týmto rozhodnutím, pričom ten usúdil, že matka je spôsobilá zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti formou striedavej osobnej starostlivosti s dohľadom a po jej fyzickom upokojení, z dôvodu odpadnutia iritácie po rozchode, aj formou osobnej starostlivosti. V čase keď boli maloleté deti ešte v starostlivosti matky vyjadrili sa, že matka na ne kričí a bije ich, vyhrážala sa im, že im nedá jesť a piť, keď pôjdu za otcom, čo aj urobila, veľa času doma trávi za počítačom a oni sa sami hrajú alebo pozerajú televízor, nepripravuje sa s nimi do školy. Matka svoje labilné správanie pred súdom ospravedlňovala ako normálne. Maloleté deti sa pred súdom a kolíznym opatrovníkom vyjadrili, že chcú byť v osobnej starostlivosti otca, s ktorým sa cítia dobre, rozumejú si aj s jeho priateľkou a jej maloletou dcérou, s ktorou žijú v spoločnej domácnosti, pričom matke sa to obávali povedať. Matka názor maloletých detí spochybňovala. Maloletý O. počas pohovoru pred kolíznym opatrovníkom, ako aj pred súdom reagoval emocionálne a s plačom, maloletý W. pôsobil pokojným dojmom, pred súdom však prejav záujmu zo strany matky jednoznačne neverbálne odmietol. Od 19.1.2015 navštevujú maloleté deti základnú školu v G., kde sa im páči, na nové prostredie sa pomerne rýchlo a bezproblémovo zadaptovali, do školy chodia pripravení a naučení, do školy a zo školy ich sprevádza priateľka otca, ktorá so školou spolupracuje. Dňa 20.2.2015 prišlo zo strany matky na pôde základnej školy k incidentu, kedy chcela so svojou matkou maloleté deti násilne odviesť zo sebou, pričom sa vulgárne vyjadrovala na adresu otca a jeho priateľky, z čoho boli maloleté deti v strese a podľa správy základnej školy to hlavne starší O. zle znášal, pred súdom sa aj mladší W. vyjadril, že ich matka zahanbila. Priateľka otca podala na matku oznámenie o spáchaní priestupku.

Od kedy sú maloleté deti v starostlivosti otca matka si svoju vyživovaciu povinnosť dobrovoľne neplní. Žije sama v domácnosti, kde sú výdavky na nájomné vo výške 130 eur mesačne, na elektrinu 30 eur mesačne a na plyn 8 eur mesačne a pracuje s priemerným čistým príjmom vo výške 340 eur mesačne a na dohodu s priemerným čistým príjmom vo výške 75 eur mesačne. Otec žije v spoločnej domácnosti s priateľkou, svojimi maloletými deťmi a maloletým dieťaťom priateľky, v rodinnom dome vo vlastníctve jeho priateľky, kde majú výdavky na elektrinu vo výške 34 eur mesačne, plyn 124 eur mesačne, vodu vo výške 40 eur štvrtročne, smeti a RTVS vo výške 12,64 eur mesačne. Otec je zamestnaný s priemerným čistým príjmom vo výške 745 eur mesačne a okrem toho mu je vyplácaný čiastočný invalidný dôchodok vo výške 196,60 eur mesačne. Jeho priateľka je zamestnaná s priemerným čistým príjmom vo výške 418,20 eur mesačne a titulom vyporiadania BSM jej bolo vyplatených 11.300 eur. Rodičia vlastnia v bezpodielovom spoluvlastníctve 2-izbový byt, ktorý obýva matka a ktorý úveru použitý na kúpu bytu platí otec vo výške splátky 100 eur mesačne a využíva na základe leasingovej zmluvy na dochádzku do zamestnania, lebo má viaczmennú prevádzku, aj 2 ročné osobné motorové vozidlo, ktorý platí v splátkach vo výške 140,31 eur mesačne.

Podľa § 28 ods.1 a 2 Zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa; zastupovanie maloletého dieťaťa; správa majetku maloletého dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 24 ods. 1, 4 a 5 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom.

Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 62 ods. 1, 2 a 4 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov.

Podľa § 75 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

Podľa § 100 ods. 3 O.s.p., ak je účastníkom konania maloleté dieťa, ktoré je schopné s ohľadom na vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne. Názor maloletého dieťaťa súd zisťuje prostredníctvom jeho zástupcu alebo príslušného orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, alebo výsluchom maloletého dieťaťa aj bez prítomnosti rodičov alebo iných osôb zodpovedných za výchovu maloletého dieťaťa.

Podľa § 43 ods. 1 Zákona o rodine, maloleté dieťa, ktoré je schopné s ohľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť samostatne svoj názor, má právo vyjadrovať ho slobodne vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

Z výsledkov vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že osobnú starostlivosť o maloleté deti v súčasnosti zabezpečuje ich otec a to na základe predbežného opatrenia, riadne, v ich záujme, na ich prospech a má na to vytvorené všetky podmienky a predpoklady. Naopak matka je psychicky chorá, odporúčaný liečebný režim odmieta, nedodržiava a bagatelizuje a jej správanie vážne poškodzuje zdravý vývoj maloletých detí, zapríčinilo rozpad partnerského vzťahu a narušenie ostatných medziľudských vzťahov, pričom je riešené priestupkovo a trestnoprávne. Súd pri rozhodovaní prihliadol aj na názor maloletých detí, ktorý celkom zodpovedá výsledkom vykonaného dokazovania a preto návrh matky na doplnenie dokazovania o znalecké dokazovanie ako nedôvodný zamietol. Súd rozhodol, že obaja rodičia budú maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok, tak ako to navrhli. Matke určil výživné na maloletého O. vo výške 60 eur mesačne a na maloletého W. vo výške 50 eur mesačne, ktoré zodpovedá zárobkovým možnostiam a schopnostiam matky ako rodiča povinného a v súlade s rozhodovacou praxou súdov aj 25-30 % z priemernej čistej mzdy na všetky jej vyživovacie povinnosti.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 160 O.s.p., ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť dlhšiu lehotu. Súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročností určí, a to aj tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Súd určil matke povinnosť platiť na výživu maloletých detí výživné odo dňa 27.1.2015, kedy došiel na tunajší súd návrh na úpravu styku, pretože maloleté deti boli v tom čase už v osobnej starostlivosti otca a matka si vyživovaciu povinnosť dobrovoľne neplnila, hoci mala príjem, s odôvodnením, že jej nebola súdom určená v čom súd videl dôvody hodné osobitného zreteľa. Nedoplatok na výživnom za obdobie od 27.1.2015 do dňa vyhlásenia rozsudku 23.3.2015 vo výške 129,68 eur na maloletého Vladimíra, ktorý

pozostáva z alikvotného výživného za mesiac január 2015 vo výške 9,68 eur (60 eur/31 dní x 5 dní) a z výživného za mesiace február až marec 2015 vo výške 120 eur (2 x 60 eur), a vo výške 108,06 eur na maloletého W., ktorý pozostáva z alikvotného výživného za mesiac január 2015 vo výške 8,06 eur (50 eur/31 dní x 5 dní) a z výživného za mesiace február až marec 2015 vo výške 100 eur (2 x 50 eur), povolil súd matke zaplatiť v splátkach vo výške 25 eur mesačne na každé z maloletých detí až do zaplataenia spolu s bežným výživným pod hrozbou straty výhody zo splátok.

Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Pretože sa rodičia maloletých detí nedohodli na úprave styku matky s maloletými deťmi súd rozhodol tak, že matka je oprávnená sa stýkať s maloletými deťmi v užšom rozsahu než sama navrhla a to počas 4 hodín v priebehu jedného víkendového dňa každý druhý týždeň a aj to len za prítomnosti otca. Pri rozhodovaní súd opäť prihliadol na názor maloletých detí, ktorý korešponduje s výsledkami vykonaného dokazovania, pričom takéto rozhodnutie je v záujme maloletých detí, ich pokojného a harmonického života, do ktorého neliečené ochorenie matky negatívne zasahuje a maloleté deti matku preto odmietajú. Styk matky s maloletými deťmi bude prebiehať v mieste jej bydliska, aby sa eliminovali konfliktné a stresujúce situácie.

Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá o to, aby bolo rešpektované právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

Pretože to matka navrhla, pričom otec nemal výhrady, súd mu určil povinnosť informovať matku o maloletých deťoch o ich zdravotnom stave, školských a mimoškolských aktivitách písomne raz za dva týždne počas styku.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 146 ods. 1 psím. a) O.s.p. podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo sa začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať písomne odvolanie do 15 dní od dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

V prípade, ak povinný dobrovoľne nesplní svoju povinnosť vyplývajúcu mu z právoplatného a vykonateľného súdneho rozhodnutia, môže oprávnený podať návrh na exekúciu podľa osobitného zákona.